

Tammela Minerals Oy
c/o Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 HELSINKI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Tammela 1 - 19

Hakija Tammela Minerals Oy
Helsinki

Yhteystiedot:
Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 HELSINKI
puh. 09 6812 930

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 8.9.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Valtaushakemus on siirretty alkuperäiseltä hakijalta, Nortec Minerals Oy:ltä Tammela Minerals Oy:lle 7.3.2011.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 9.9.2010; 9.9.2010.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 5.10.2010 Natura 2000 -selvitys; tila-, maanomistaja-, rajanaapuri- ja pinta-aratiedot; esteettömyystodistus

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Somero (761), Tammela (834)

KaivNro 9049/1; valtausalueen nimi: Tammela 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-2-6	Saloniemi	Torro	21,28
834-444-5-21	Kantola	Torro	5,09
834-444-5-46	Ali-Rekola	Torro	11,01
834-444-5-62	Perkiö	Torro	0,88
834-444-5-79	Yli-Rekola	Torro	0,40
834-444-5-95	Haapasalo	Torro	24,24
834-874-1-0	Mustialan yhteismetsä	Yhteismetsät	7,02
		Yhteensä ha	69,92

KaivNro 9049/2; valtausalueen nimi: Tammela 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-2-12	Nikula	Torro	14,32
834-444-2-6	Saloniemi	Torro	18,28
834-444-3-13	Kuru	Torro	1,23
834-444-5-106	Naurismäki	Torro	0,83
834-444-5-46	Ali-Rekola	Torro	1,65
834-444-5-79	Yli-Rekola	Torro	1,22
834-444-5-95	Haapasalo	Torro	13,30
834-874-1-0	Mustialan yhteismetsä	Yhteismetsät	0,15
		Yhteensä ha	50,98

KaivNro 9049/3; valtausalueen nimi: Tammela 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-2-12	Nikula	Torro	17,73
834-444-2-6	Saloniemi	Torro	0,32
834-444-3-13	Kuru	Torro	14,89
834-444-3-4	Kuru	Torro	0,30

834-444-5-106	Naurismäki	Torro	0,57
834-444-5-46	Ali-Rekola	Torro	0,06
834-444-5-79	Yli-Rekola	Torro	4,21
834-444-5-80	Pursionnotko	Torro	0,10
834-444-5-81	Kuusela	Torro	0,05
834-444-5-95	Haapasalo	Torro	10,66
834-874-1-0	Mustialan yhteismetsä	Yhteismetsät	0,04
		Yhteensä ha	48,93

KaivNro 9049/4; valtausalueen nimi: Tammela 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-2-12	Nikula	Torro	17,87
834-444-3-13	Kuru	Torro	5,82
834-444-3-4	Kuru	Torro	0,48
834-444-5-57	Alangonhaka	Torro	0,27
834-444-5-79	Yli-Rekola	Torro	1,59
834-444-5-93	Putinperä	Torro	0,03
834-444-5-95	Haapasalo	Torro	11,78
834-444-878-1	Yhteiset maa-alueet	Torro	0,05
		Yhteensä ha	37,89

KaivNro 9049/5; valtausalueen nimi: Tammela 5

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-2-12	Nikula	Torro	6,46
834-444-3-13	Kuru	Torro	14,99
834-444-3-4	Kuru	Torro	31,83
834-444-4-13	Haapalampi	Torro	9,00
834-444-4-85	Takamaa	Torro	6,33
834-444-4-86	Rääsänpörpi	Torro	1,08
834-444-5-79	Yli-Rekola	Torro	1,36
		Yhteensä ha	71,05

KaivNro 9049/6; valtausalueen nimi: Tammela 6

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-2-12	Nikula	Torro	0,22
834-444-3-13	Kuru	Torro	6,67
834-444-3-4	Kuru	Torro	11,46
834-444-4-13	Haapalampi	Torro	14,36
834-444-4-15	Vanha-Pomppu	Torro	2,26
834-444-4-71	Keski-Pomppu II	Torro	12,08
834-444-4-85	Takamaa	Torro	7,60
834-444-4-86	Rääsänpörpi	Torro	13,37

834-444-5-79	Yli-Rekola	Torro	9,13
834-444-5-95	Haapasalo	Torro	1,03
834-444-9-0	Mäkitalo	Torro	10,64
834-444-9-1	Notkola	Torro	2,57
		Yhteensä ha	91,39

KaivNro 9049/7; valtausalueen nimi: Tammela 7

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-10-0	Harjula	Torro	2,68
834-444-3-13	Kuru	Torro	6,87
834-444-3-4	Kuru	Torro	7,76
834-444-4-15	Vanha-Pomppu	Torro	11,55
834-444-4-71	Keski-Pomppu II	Torro	21,70
834-444-4-73	Keski-Pomppu III	Torro	11,00
834-444-4-75	Peurahuhta	Torro	0,29
834-444-5-46	Ali-Rekola	Torro	3,21
834-444-5-62	Perkiö	Torro	2,03
834-444-5-79	Yli-Rekola	Torro	1,89
834-444-9-0	Mäkitalo	Torro	4,66
834-444-9-1	Notkola	Torro	0,91
		Yhteensä ha	74,55

KaivNro 9049/8; valtausalueen nimi: Tammela 8

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-1-111	Mänki	Torro	9,41
834-444-15-5	Perkkiö	Torro	2,45
834-444-3-13	Kuru	Torro	2,98
834-444-4-15	Vanha-Pomppu	Torro	0,79
834-444-5-46	Ali-Rekola	Torro	0,19
834-444-8-14	Perkiö	Torro	0,01
		Yhteensä ha	15,83

KaivNro 9049/9; valtausalueen nimi: Tammela 9

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-10-0	Harjula	Torro	9,53
834-444-1-111	Mänki	Torro	1,34
834-444-1-122	Sillanpelto	Torro	0,44
834-444-15-5	Perkkiö	Torro	0,92
834-444-1-92	Sillanmäki	Torro	1,46
834-444-4-74	Ali-Pomppu	Torro	19,42
834-444-4-89	Keskipomppu	Torro	5,12
834-444-9-0	Mäkitalo	Torro	0,92

834-444-9-1	Notkola	Torro	4,79
		Yhteensä ha	43,94

KaivNro 9049/10; valtausalueen nimi: Tammela 10

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-10-0	Harjula	Torro	3,02
834-444-1-111	Mänki	Torro	1,27
834-444-1-122	Sillanpelto	Torro	1,53
834-444-1-92	Sillanmäki	Torro	1,09
834-444-4-15	Vanha-Pomppu	Torro	0,72
834-444-4-62	Yli-Pomppu	Torro	25,10
834-444-4-63	Papinmäki	Torro	8,84
834-444-4-64	Metsävuori	Torro	4,33
834-444-4-74	Ali-Pomppu	Torro	22,02
834-444-4-89	Keskipomppu	Torro	1,18
834-444-4-90	Huuhkajamäki	Torro	0,11
834-874-1-0	Mustialan yhteismetsä	Yhteismetsät	2,79
		Yhteensä ha	72,00

KaivNro 9049/11; valtausalueen nimi: Tammela 11

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-15-2	Marttila	Torro	4,73
834-444-17-0	Myllylä II	Torro	3,07
834-444-4-21	Pienjoki	Torro	0,86
834-444-4-25	Mäkilä	Torro	2,61
834-444-4-62	Yli-Pomppu	Torro	9,95
834-444-4-63	Papinmäki	Torro	12,53
834-444-4-64	Metsävuori	Torro	8,12
834-444-8-18	Kuninkaansaari	Torro	3,46
		Yhteensä ha	45,33

KaivNro 9049/12; valtausalueen nimi: Tammela 12

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-1-15	Etu-Mikkola	Torro	6,63
834-444-13-1	Saarenperä	Torro	0,46
834-444-2-12	Nikula	Torro	11,58
834-444-4-61	Tappupelto	Torro	0,85
834-444-4-64	Metsävuori	Torro	0,15
834-444-4-7	Metsävuori	Torro	0,04
834-444-4-74	Ali-Pomppu	Torro	2,36
834-444-7-3	Lehtimäki	Torro	1,40

834-874-1-0	Mustialan yhteismetsä	Yhteismetsät	10,99
		Yhteensä ha	34,46

KaivNro 9049/13; valtausalueen nimi: Tammela 13

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
834-444-1-15	Etu-Mikkola	Torro	4,06
834-444-1-30	Mikkola	Torro	1,38
834-444-13-1	Saarenperä	Torro	9,95
834-444-13-2	Torronpalsta	Torro	10,25
834-444-1-57	Mänkilä	Torro	0,75
834-444-1-80	Kuusiperä	Torro	0,08
834-444-1-81	Koiranhäntä	Torro	6,90
834-444-1-87	Töyrylä	Torro	1,33
834-444-1-88	Kissanhäntä	Torro	0,61
834-444-1-98	Alasalo	Torro	1,44
834-444-2-12	Nikula	Torro	4,41
834-444-7-3	Lehtimäki	Torro	2,63
834-444-7-4	Harakkakorpi	Torro	1,82
834-444-7-6	Vanha-Myllylä	Torro	0,34
834-444-7-8	Myllylä	Torro	0,48
834-444-9-0	Mäkitalo	Torro	0,95
834-874-1-0	Mustialan yhteismetsä	Yhteismetsät	3,46
		Yhteensä ha	50,84

KaivNro 9049/14; valtausalueen nimi: Tammela 14

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
761-401-1-29	Junkkari	Kirkonmäki	0,04
761-401-1-30	Ukkola	Kirkonmäki	0,06
761-401-1-31	Rajakoivu	Kirkonmäki	0,01
761-401-1-35	Veikonmaa	Kirkonmäki	1,76
761-401-1-36	Rajamaa	Kirkonmäki	0,74
761-401-1-37	Matinmäki	Kirkonmäki	0,93
761-401-1-38	Metsä-Luukko	Kirkonmäki	5,05
761-401-1-41	Perälä	Kirkonmäki	0,15
761-401-1-42	Kaukametsä	Kirkonmäki	1,39
834-444-17-0	Myllylä II	Torro	6,20
834-444-4-21	Pienjoki	Torro	2,31
834-444-4-25	Mäkilä	Torro	44,81
834-444-4-63	Papinmäki	Torro	4,91
834-444-7-8	Myllylä	Torro	7,56
834-444-8-16	Vanha-Myllylä II	Torro	0,93

834-444-8-18	Kuninkaansaari	Torro	0,63
		Yhteensä ha	77,48

KaivNro 9049/15; valtausalueen nimi: Tammela 15

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
761-419-5-17	Mattila	Pajula	8,76
761-419-5-43	Kärsälä	Pajula	7,72
761-419-5-62	Koskiranta	Pajula	9,19
834-444-10-0	Harjula	Torro	3,75
834-444-11-3	Mäyrämäki	Torro	9,04
834-444-1-15	Etu-Mikkola	Torro	2,63
834-444-12-0	Suninmäki	Torro	11,25
834-444-1-30	Mikkola	Torro	4,57
834-444-13-2	Torronpalsta	Torro	4,04
834-444-1-87	Töyrylä	Torro	2,10
834-444-4-25	Mäkilä	Torro	0,19
834-444-7-3	Lehtimäki	Torro	13,00
834-444-7-6	Vanha-Myllylä	Torro	0,53
834-444-7-8	Myllylä	Torro	3,60
834-444-9-0	Mäkitalo	Torro	3,40
		Yhteensä ha	83,77

KaivNro 9049/16; valtausalueen nimi: Tammela 16

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
761-401-1-35	Veikonmaa	Kirkonmäki	1,02
761-401-1-39	Koivukoski	Kirkonmäki	0,35
761-401-1-40	Koivuhaka	Kirkonmäki	0,31
761-401-1-43	Luukko	Kirkonmäki	2,29
761-413-1-101	Pässinniity	Kultela	4,02
761-413-1-102	Pässi	Kultela	0,22
761-413-1-105	Salomäki	Kultela	1,42
761-413-1-106	Lähteenmäki	Kultela	2,78
761-413-1-83	Routtopelto	Kultela	1,46
761-419-5-18	Ahola	Pajula	0,61
761-419-5-21	Pakkala	Pajula	9,70
761-419-5-51	Koivula	Pajula	4,16
		Yhteensä ha	28,34

KaivNro 9049/17; valtausalueen nimi: Tammela 17

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
761-419-17-0	Toukoniitty	Pajula	2,15
761-419-5-21	Pakkala	Pajula	1,49

761-419-5-41	Nokko	Pajula	22,60
761-419-5-43	Kärsälä	Pajula	3,23
761-419-5-51	Koivula	Pajula	37,41
		Yhteensä ha	66,88

KaivNro 9049/18; valtausalueen nimi: Tammela 18

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
761-419-5-17	Mattila	Pajula	0,37
761-419-5-41	Nokko	Pajula	8,01
761-419-5-43	Kärsälä	Pajula	26,67
761-419-5-51	Koivula	Pajula	3,23
		Yhteensä ha	38,28

KaivNro 9049/19; valtausalueen nimi: Tammela 19

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
761-419-17-0	Toukoniitty	Pajula	9,05
761-419-5-17	Mattila	Pajula	21,97
761-419-5-41	Nokko	Pajula	33,36
761-419-5-43	Kärsälä	Pajula	0,42
834-444-11-3	Mäyrämäki	Torro	7,61
834-444-1-30	Mikkola	Torro	9,13
834-444-1-62	Harjula	Torro	0,25
		Yhteensä ha	81,79

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 1 083,65 ha.

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalueet sijaitsevat Natura 2000 - verkostoon kuuluvan Torronsuon kansallispuiston (FI0344002) läheisyydessä.

Alueella on ollut aikaisempia valtausoikeuksia (kaivosrekisterinumero 3991, 4317, 5298 ja 7482), joista viimeksi voimassa olleet ovat rauenneet 28.11.2006.

Osaksi valtausalueilla sekä valtausalueiden läheisyydessä sijaitsee muinaismuistoja (Torro, Torrojoki 1, Torrojoki 2).

Kaivosviranomaisen on ennen hakemuksesta suoritettava kuulemista tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjat sisältävät todistuksen, jonka mukaan haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: litium, tantaali, tina.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 17.7.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 30.8.2013 saakka alueen kunnanvirastossa ja Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 30.8.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:

22.7.2013 Virallisessa lehdessä

22.7.2013 Forssan Lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9049/1	Tammela 1
2. Kaivosrekisterinumero 9049/2	Tammela 2
3. Kaivosrekisterinumero 9049/3	Tammela 3
4. Kaivosrekisterinumero 9049/4	Tammela 4
5. Kaivosrekisterinumero 9049/5	Tammela 5
6. Kaivosrekisterinumero 9049/6	Tammela 6
7. Kaivosrekisterinumero 9049/7	Tammela 7
8. Kaivosrekisterinumero 9049/8	Tammela 8
9. Kaivosrekisterinumero 9049/9	Tammela 9
10. Kaivosrekisterinumero 9049/10	Tammela 10
11. Kaivosrekisterinumero 9049/11	Tammela 11
12. Kaivosrekisterinumero 9049/12	Tammela 12
13. Kaivosrekisterinumero 9049/13	Tammela 13
14. Kaivosrekisterinumero 9049/14	Tammela 14
15. Kaivosrekisterinumero 9049/15	Tammela 15
16. Kaivosrekisterinumero 9049/16	Tammela 16

17. Kaivosrekisterinumero 9049/17	Tammela 17
18. Kaivosrekisterinumero 9049/18	Tammela 18
19. Kaivosrekisterinumero 9049/19	Tammela 19

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Virallisessa lehdessä sekä Forssan Lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Meeri Myllykangas
ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Nortec Minerals Oy:llä on ollut Tammelan projektialueella yhtenäinen, noin 23 600 hehtaarin kokoinen varausalue. Tammelan projekti on litium-, tina- ja tantaaliprojekti, jonka tavoitteena on suorittaa malminetsintää pegmatiittijuoniin liittyvillä litium-, tina- ja tantaaliesiintymillä. Kyseisten pegmatiittijuonien alueella esiintyy myös kohonneita kultapitoisuuksia. Tutkimustoimet ovat keskittyneet GTK:n tekemien tutkimusten kokoamiseen ja analysoitiin. Tämän perusteella on valittu lupaavia kohteita, joille nyt haetaan valtauksia.

Hakijayhtiölle on selvää, että Tammelan projektialue voi muodostua taloudellisesti merkittäväksi ja potentiaalisiin litium-, tina- ja tantaalimineralisaatioihin kohdistuvat lisätutkimukset ovat perusteltuja.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Yhtiö aikoo suorittaa alustavaa malminetsintää Kietyönmäestä Lumireenhaaraan ulottuvalla ja lukuisia pegmatiittijuonia sisältävällä alueella. Kyseisellä alueella GTK on tehnyt aiemmin suppean määrän tutkimuskairauksia. Malminetsinnän painopisteenä on pegmatiittijuonet ja niiden mahdollisesti sisältämät litiummineraalit (spodumeeni, petaliitti), tantaalimineraalit (kolumbiitti) ja tinamineraalit (kassiteriitti). Tutkimusten tavoitteena on litium-, tina- ja tantaalipitoisten vyöhykkeiden tunnistaminen ja rajaaminen. Alustava tutkimussuunnitelma koostuu seuraavista vaiheista:

1. Vanhan geologisen ja malminetsintätiedon kokoaminen ja analysointi (GTK:n suorittamat kartoitukset, näytteenotot ja kairaukset)
2. Vanhojen aerogeofysikaalisten mittaustulosten uudelleenprosessointi ja arviointi
3. Maastokäynnit; vanhojen kallioperäkartoitushavainto- ja näytteenottoaikojen tarkastaminen
4. Geokemiallinen näytteenotto. Lupaavimmilla alueilla suoritetaan geokemiallinen näytteenotto pohjareenista ja kalliopinnasta. Geokemiallisten anomalioiden avulla määritetään kairauskohteet.
5. Kallioperän tutkimuskairaus

Vaiheet 1, 2 ja 3 (ja maanomistajaluvista riippuen myös vaihe 4) on jo käynnistetty. Tutkimusohjelman vaihe 5 tullaan toteuttamaan, kun litium-, tina- ja tantaalipotentialiset alueet on määritetty ja valtauskirjat alueelle on myönnetty.

Hakija on selvittänyt, että suunnitellut malminetsintätoimet valtauskokonaisuudella Tammela 1-19 eivät vaaranna merkittävästi tai ollenkaan läheisen Torronsuon kansallispuiston ekosysteemiä tai sen luontoarvoa. Malminetsintätoimenpiteet pitäisivät sisällään timanttikairausta sekä moreeni- ja litogeokemiallista näytteenottoa. Timanttikairaukset eivät ulotu kansallispuiston alueelle eikä niissä kallioperän ylimmän osan (0-100m) perusrakenteisiin aiheuteta sellaisia pysyväluonteisia muutoksia, joilla voisi olla vaikutuksia esimerkiksi pohjaveden kemialliseen koostumukseen. Moreeni- ja litogeokemiallinen näytteenotto vaikuttaa maankamaran yläpintaan 50 cm:iin. Valtauskokonaisuuden Tammela 1-19 pohjaveden valumasuunta on Torronsuon kansallispuistosta pois päin. Hakija ei käsittele valtausalueellaan ympäristölle haitallisia kemikaaleja ja näytteenkäsittely suoritetaan ulkopuolisella, sertifioitulla laboratorionalla.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Tammelan kunta

Tammelan kunnan ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan, että

1. valtausalue sijoittuu aivan Torronsuon Kansallispuiston eteläpuolelle. Torronsuon kansallispuisto on Natura 2000 -alue. Torronsuo on harvinainen kohosuo, Etelä-Suomen suurimpia soita ja säilynyt lähes luonnontilaisena. Torronsuo on arvokas lintu-, hyönteis- ja lintulajistoltaan.
2. Tutkimustyöhön liittyvät toimenpiteet kuten kuivattaminen, kaivaminen, koelouhinta, syväkaivaus ja koerikastaminen tulee Torronsuon läheisyydessä toteuttaa siten, että ne eivät vaaranna Torronsuon vesitaloutta, luonnontilaisuutta ja Natura-arvoja.
3. Tammelan kunnan kaavoitusohjelmassa on merkitty aloitettavaksi osayleiskaavan laatiminen Torron kylään vuonna 2014.
4. Tammela 4 alue sijoittuu hyvin lähelle Torron kylän kappelia ja hautausmaata, joiden sijainti tulee ottaa huomioon.
5. Tammela 17 alueen karttaan on lisätty yksi sieltä puuttuva rakennuspaikka.

Tammelan kunta on kaivosviranomaisen pyynnöstä toimittanut lisätietoja edellä kohdassa 5. tarkoitetusta rakennuspaikasta. Lisäselvityksen mukaan alueella on vuonna 1978 valmistunut erillinen vapaa-ajan asunto.

Someron kaupunki

Someron kaupungin ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan, että Someron kaupungin alueella sijaitsevilla valtausalueilla ei ole yleis- tai asemakaavaa, joka ohjaisi alueen käyttöä, eikä myöskään vireillä olevia yleis- tai asemakaavahankkeita. Salonseudun maakuntakaavassa alueet on osoitettu M-merkinnällä (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää myös jokamiehen oikeuden mukaiseen ulkoiluun ja retkeilyyn. Alueita voidaan käyttää harkitusti myös haja-asutusluonteiseen pysyvään tai loma-asutukseen. Merkintään kohdistuu seuraava suunnittelumääräys: Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Suunnitellun valtausalueen sisälle jää Torron kylä, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Kylä on Hämeen harvaan asutulle metsäylänköseudulle syntynyt raittikylä, jonka nykyinen suhteellisen pienimittakaavainen, yhtenäinen rakennuskanta on peräisin 1800- ja 1900- lukujen taitteesta. Paikallisteiden risteyksessä sijaitsevalla vanhalla kyläntontilla on säilynyt tiivis rakennustapa. Valtakunnallisesti arvokkaan alueen raja- ja merkitys liittyy olennaisesti karttaan. Kylän alueella on myös kolme kiinteää

muinaisjäännöistä, joista pohjoisin on historiallisen ajan asuinpaikka ja kaksi eteläisintä kivikauden ajan asuinpaikkoja. Kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolainilla. Muinaisjäännösten sijainti ilmenee liitekartasta.

Torron kylän eteläpuolella on neljä kallioaluetta, jotka on inventoitu ja luokiteltu Kanta-Hämeen POSKI-projektin yhteydessä. Kallioalueista kaksi on arvostettu luokkaan E (kalliolouhintaan soveltumaton) ja kaksi luokkaan O (otto osittain mahdollista). Kallioalueiden sijainti ilmenee liitekartasta.

POSKI-projektissa E-luokkaan luokitellun Papinmäen luoteisrinteessä on mahdollinen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka (havaintopiste ympäristöhallinnon eliölajit - tietojärjestelmässä). Liito-orava on luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittu laji ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan kielletty.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Suunnitellulla valtausalueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Alueella ei ole luokiteltuja muinaisjäännöksiä. Alue ei ole Natura-alueella eikä luonnonsuojelualueella, eikä perusteilla olevalla luonnonsuojelualueella. Alueella ei ole tiedossa olevia kalasäskien pesiä. Alue ei sijaitse valtakunnallisella maisema-alueella.

Laitiaisten kylässä Luukon tilan lähellä valtaushakemusalueella on mahdollinen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liito-oravarekisteri). Liito-orava on luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittu laji ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan kielletty.

Museovirasto

Museovirasto ilmoittaa perehtyneensä valtaushakemusta koskevaan aineistoon ja toteaa lausuntonaan seuraavan.

Tammelan kunnan puolella kaavailut valtausalueet muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta (Tammela 1-3, 15) ulottuvat koillis-, itä- ja kaakkoisreunaltaan valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön ”Torron kylä” (valtioneuvoston päätös 22.12.2009, RKY 2009). Sitä koskevat siis valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (valtioneuvoston päätös 30.11.2000), joiden kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevissa erityistavoitteissa todetaan, että alueiden käytössä on varmistettava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuri- ja luonnonperinnön arvojen säilyminen.

Alueen muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamat kiinteät muinaisjäännökset sijaitsevat samalla alueella siten, että kaksi muinaisjäännöstä (Torrojoki 1 ja Torrojoki 2; 1000018668 ja 1000018669, tunnuksat muinaisjäännösrekisterissä) ovat valtausalueilla Tammela 10 ja Tammela 12. Lisäksi valtausalueet Tammela 8-10 rajautuvat miltei Torron kylän historialliseen kylätonttiin (Torro/Tordo, 1000005352). Kaikkien kolmen muinaisjäännöksen aluerajaus muinaisjäännösrekisterissä perustuu silmämääräiseen maastoinventointiin ja/tai ns. pintapoisuuteen, topografiaan tai historiallisiin karttoihin, ei varsinaisiin arkeologisiin kaivaustutkimuksiin. Siksi malmin etsintäluvan noiden muinaisjäännösten läheisyydessä

edellyttäisi vähintään muinaismuistolain 15 §:n mukaisia arkeologisia koekaivauksia muinaisjäännösten todellisen laajuuden määrittelemiseksi.

RKY-alueeseen ja muinaisjäännöksiin voi tutustua Museoviraston rekisteriportaalissa linkin <http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx> kautta. Hakija (Tammela Minerals Oy) voi myös halutessaan ladata rekisteriaineistoja ilmaiseksi käyttöönsä suunnittelua varten, lisätietoja ja linkki latauspalveluun: http://www.nba.fi/fi/tietopalvelut/tietojarjestelmat/kympariston_tietojarjestelma/aineistojen_lataaminen.

Sen lisäksi, että valtaushakemus Tammelassa koskettaa RKY -aluetta ja kiinteitä muinaisjäännöksiä, se koskettaa myös voimassa olevaan Kanta-Hämeen maakuntakaavaan (valtioneuvoston päätös 28.9.2006) ja Kanta-Hämeen 1. vaihemaakuntakaavaan (Maakuntavaltuuston hyväksymä 11.6.2012, odottaa ympäristöministeriön vahvistusta) merkittäviä muita kulttuuriperinnön kannalta tärkeitä ja huomioon otettavia alueita ja merkintöjä:

- Ats, Kyläalue, jolla arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön peruspiirteet säilytetään (ks. myös Maakuntakaavan alueluettelot, no 215 Torron kylä, sivut 91 ja 172).
- ma, Maisema-alue: kulttuurimaiseman, rakennetun kulttuuriympäristön tai kulttuurihistorian kannalta tärkeä alue (ks. myös Maakuntakaavan alueluettelot, Härkätien kulttuurimaisemat, sivut 182 ja 184).
- Torron kylä on myös maakunnallisesti merkittävä maisema-alue ja maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (ks. myös Hämeen liiton julkaisu II:190. 2003. *Hämeen maakunnallinen maisemaselvitys*).
- Torron kylässä sijaitsee myös *Kurun kallion* perinnemaisema (ks. myös Maakuntakaavan alueluettelot, sivut 123 ja 126).

Edellä sanotun johdosta Museovirasto ei puolla kaivoslain (503/1965) mukaisen tutkimusluvan (valtausoikeuden) myöntämistä malmin etsintään hakemuksen mukaisessa laajuudessa. Museovirasto ehdottaa Tukesin sisällyttävän mahdolliseen myönteiseen päätökseensä määräyksen, jonka perusteella malminetsintäaluetta pienennetään niin, että kulttuuriperinnön ja -maiseman kannalta tärkeät alueet muinaisjäännöksineen rajataan valtausalueen ulkopuolelle. Lisäksi valtausalueiden sekä mahdollisten tulevien kaivosalueiden ja RKY-alueen, maisema-alueen (ma) sekä muinaisjäännösten väliin tulee jättää riittävän kokoinen suoja-alue takaamaan kulttuuriarvojen säilyminen.

Ennen kuin kaivostoiminta mahdollisesti alkaa tuolla suppeammalla alueella, tulee hakijan varautua muinaismuistolain 13 §:n mukaiseen muinaisjäännösinventointiin. Torron kylän asutus- ja elinkeinohistoria antavat monenlaisia viitteitä useista eri toiminnoista seudulla myöhäiskeskiajalta lähtien. On esim. todennäköistä, että 1700-luvulla alkaneesta kaivostoiminnasta on säilynyt merkkejä muuallakin kuin Härksaaren ja Hirvisaaren louhoksissa. Lisäksi alueella on Kuninkaan kartaston mukaan ollut 1700-luvulla yksi mylly ja torppa (muinaisjäännösrekisterin kohde 1000020494). Seudulta voi hyvinkin löytyä myös viljelyhistoriaan tai pienimuotoiseen kotitarveteollisuuteen kuuluvia rakenteita, jotka voivat kertoa esim. kaskeamisesta, tervanpoltosta, puuhiilen valmistuksesta tai potaskankeitosta jne. Myös perinnemaisemat ja rautakautiset/historiallisen ajan muinaisjäännökset korreloivat usein toisiaan. Torron kylästä on löydetty myös irtaimia muinaisesineitä

(muinaisjäännösrekisterin irtolöytöpaikat), kuten kivikirves ja -taltta sekä muita kivikautisesta asutuksesta kertovia esineitä.

Lopuksi Museovirasto toteaa, että lausunnon valmistelua vaikeutti suuresti lausuntopyyntöön liiteaineiston karttojen huono laatu. Jatkossa Museovirasto pyytää Tukesia kiinnittämään huomiota karttojen laatuun ja luettavuuteen, koska Museoviraston lausuntojen valmistelu perustuu paljolti kartta- aineistojen vertailuun ja analysointiin.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Mielipiteen esittäjän mukaan kaivostoiminnan suunnittelu Torron kylän ja Natura 2000-verkostoon kuuluvan Torronsuon kansallispuiston välittömään läheisyyteen sisältää huomattavia riskejä kulttuuri- ja luontoarvojen, paikallisen elinkeinotoiminnan sekä virkistysalueiden kannalta. Torron kylä on paitsi elävä kyläyhteisö, jossa on sekä vakituisia että vapaa-ajan asukkaita, myös valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Lähes luonnontilaisena säilynyt Torronsuo on merkittävä ja harvinainen luontomatkailu- ja virkistyskohde, joka palvelee sekä seudun asukkaita että koko eteläistä Suomea, ulkomaisia matkailijoita unohtamatta.

Kaivoslain 11 §:n mukaan etsinnästä ei saa aiheutua

1. haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
2. olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
3. merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
4. harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
5. merkittävää maisemallista haittaa

Mielipiteen esittäjät katsovat, että Tammela Minerals Oy:n malminetsintä vaarantaa edellä mainitut kohdat.

Mielipiteen esittäjä ilmoittaa omasta ja asiakumppaniensa puolesta vastustavansa hakemusta koska epäilee mahdollisen malminetsinnän ja kaivostoiminnan vaikuttavan negatiivisesti maa- ja metsätilojen, kiinteistöjen sekä luontokohteiden arvoon.

Mielipiteen esittäjä ilmoittaa vastustavansa Tammela Minerals Oy:n tekemää valtaushakemusta sekä tutkimus että kairaustöitä kaivostoiminnan aloittamiseksi tilalla tai sen läheisyydessä. Sekä vastustaa yleisesti Someron/Tammelan seudulla tutkimustöitä kaivostoiminnan aloittamiseksi.

Lounais-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry.

Lounais-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry on paikallinen luonnonsuojeluyhdistys, jonka toimialuetta ovat mm. Somero, Tammela, Forssa ja Jokioinen. Yhdistys lausuu seuraavaa:

Alueen luontoarvot:

Valtaushakemuksen alue rajautuu aivan Torrjonsuon kansallispuiston läheisyyteen. Torrjonsuo on poikkeuksellinen luontoalue Etelä-Suomessa.

Pääosin Torrjonsuon kansallispuistoon kuuluva Torrjonsuo on Rannikko-Suomen kermikeidasvyöhykkeen luonnonsuojelullisesti arvokkain suokokonaisuus ja Etelä-Suomen suurin luonnontilainen suo. Etenkin suon itäosa on maisemallisesti kaunis ja säilyttänyt hyvin alkuperäisen erämaisen luonteensa. Etelälaidalla on näköalakallioita ja edustavia kalliojyrkänteitä, joiden suhteelliset korkeuserot ovat paikoin 15-20 metriä. Torrjonsuo on 5-6 keidassuon kompleksi. Suurimmassa osassa aluetta suorakenne on selvästi konsentrisen. Turvetta on keskimäärin 6 m. Suon keskustaa hallitsevat keidasrämeet ja allikkoalueet, laiteilla esiintyy nevoja ja nevakorpia sekä niiden luhtaisia variantteja. Suon suurperhoslajisto on valtakunnallisestikin monipuolinen.

Alueeseen kuuluva Talpianjärvi on vedenpinnan laskun seurauksena kehittynyt saraikko- ja pensaikkoniittyjen valtaamaksi luhdaksi, jonka luhtalinnusto on hyvin edustava. Järvi on kurjen pesimäaluetta ja muuton aikana siellä levähtävät ja ruokailevat myös joutsenet ja hanhet. Talpianjärven eteläpuolella on katajaketoja ja liito-oravan elinalue. Torrjonsuon aluetta käytetään ajoittain puolustusvoimien toimintaan. (Lähde: <http://www.ymparisto.fi/>)

On todennäköistä, että esitetyt tutkimukset maansiirtotöineen aiheuttaisivat huomattavaa haittaa mm. alueen suojelualueen suojeluvarjoille, luonnon monimuotoisuuden suojelulle ja alueen virkistyskäytölle. Valtausalueiden tutkimukset voivat myös välillistä haittaa luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueille. Hakijan toimittamat lausunnot ja lisäselvitykset eivät mitenkään kiistä näiden haittojen olemassaoloa.

Haittavaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu (ei lainkaan). Lisäksi valtauksessa tehtävät toiminnot ja varsinaiset kaivostoiminnot tuhoavat Natura-alueen luontoarvoja. Luonnonsuojelulain 65 § toteaa: Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Edellä tarkoitettu vaikutusten arviointi voidaan tehdä myös osana ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 2 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä.

Näistä syistä katsomme että hanke on luonnonsuojelulain (mm. 65 §) vastainen.

Yhteenvetona Lounais-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry. toteaa vastustavansa haetun luvan myöntämistä malmin etsimiseen ko. alueella.

Hakijan vastine

Vastineena hakija ilmoittaa, että se tulee noudattamaan kaikkea soveltuvaa lainsäädäntöä, annettavia lupamääräyksiä ja hakija tulee toimimaan yhteistyössä viranomaisten kanssa, jotta lausunnoissa ja mielipiteissä mainitut asiat otetaan huomioon hakijan malminetsintätoiminnassa. Hakijan malminetsintätoimenpiteet eivät tule heikentämään Torronsuon kansallispuiston luonnonarvoja ja jo malminetsintätoimenpiteiden suunnittelussa hakija tulee ottamaan huomioon luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikat. Samalla tavoin hakija tulee ottamaan huomioon malminetsintätoiminnassaan valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, muinaisjäännökset muinaismuistolain mukaisesti sekä kaikki muutkin lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt suojelunalaiset kohteet voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen, saatujen lausuntojen ja mielipiteiden sekä asetettujen lupamääräysten perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Poikkeaminen kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdassa tarkoitetusta määräajasta

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Alueelle on kohdistunut aikaisempia valtausoikeuksia, joista viimeksi voimassa olleet valtausoikeudet ovat rauenneet vuoden 2006 syksyllä. Hakemuksen vireille tullessa aikaisempien valtausoikeuksien raukeamisesta on siten kulunut alle viisi vuotta. Kaivoslaissa säädetystä viiden vuoden aikarajasta poikkeaminen on mahdollista kaivosviranomaisen luvalla. Huomioiden rauenneiden valtausoikeuksien raukeamisajankohdan, oikeuksien haltijoihin liittyvät tekijät ja olosuhteet kokonaisuudessaan kaivosviranomainen ei ole hakemuksen käsittelyn yhteydessä havainnut estettä poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää siten hakijalle valtausoikeuden.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettavasta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei val-

tauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvistä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimin-

tailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajoitettava siten kuin edellä kohdassa *Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu* on todettu.

Tämän päätöksen nojalla ei ole sallittua käyttää läheistä Natura-aluetta tutkimusten tekemiseen eikä kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä tarkoitettuun liikkumiseen ja alueiden käyttöön.

Perustelut: Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajoitettava ja niiden suorittamista ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.

Tutkimustoimenpiteet ja liikkuminen läheisellä Natura-alueella on kielletty sen varmistamiseksi, että Natura-valinnan perusteena olevat luontoarvot säilyvät luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla.

12. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (295/1963) nojalla.

Perustelut: Kun otetaan huomioon Museoviraston lausunto, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajoitukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- ELY-keskuksen lausunnossa mainitusta syystä, että tutkimusalueella saattaa olla liito-oravalle soveliaita esiintymäalueita, ei ole tarpeen antaa erillistä lupamääräystä. Jos alueella havaitaan liito-oravia, on hakijan joka tapauksessa noudatettava myös luonnonsuojelulakia. Tällä päätöksellä asia kuitenkin saatetaan valtaajan tietoon, jotta tutkimuksissa ja mm. tutkittavalle kohteelle siirryttäessä noudatetaan asianmukaista varovaisuutta. Tarvittaessa valtaajan on otettava yhteyttä ELY-keskukseen mahdollisten liito-oravan esiintymispaikkojen tunnistamiseksi maastossa.
- Kaivoslain (503/1065) 6.1 §:n 9-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa kirkko- tai hautausmaalla. Laissa ei ole säädetty erillisestä suoja-alueesta, joka olisi jätettävä valtauksen ja kirkko- tai hautausmaan väliin. Koska haetulle valtausalueelle ei sijoitu kirkko- eikä hautausmaata, valtaus on myönnettävä haetulle alueelle aluetta tältä osin supistamatta. Valtaajan tulee kuitenkin ottaa alueella liikkuaessaan ja sinne mentäessä huomioon se, että läheiselle kappelille ja sen toiminnalle sekä hautausmaalle ei aiheuteta suurempaa häiriötä kuin on välttämätöntä tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi.
- Asian ratkaisussa sovellettavaksi tulevan kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6)-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa 50 metriä lähempänä rakennusta, jota käytetään tai aiotaan käyttää asuntona, loma-asuntona tai työhuoneena, taikka sellaista rakennusta varten varattua tonttia tai rakennuspaikkaa, jossa on aloitettu rakentamista tarkoittavat työt. Tammelan kunnalta saadun selvityksen mukaan kunnan lausunnossa tarkoitettu alueelle Tammela 17 sijoittuva rakennuspaikka on vapaa-ajan rakennus, joka on rakennettu vuonna 1978. Rakennuksen tarkka sijainti ei kuitenkaan ilmennyt Tammelan kunnan lausuntomateriaalista eikä kaivosviranomaisen tekemässä karttataarkastelussa, joten rakennusta ei rajattu valtausalueen ulkopuolelle. Valtaajan tulee alueella Tammela 17 malminetsintää suorittaessaan huomioida, että tutkimustoimenpiteitä ei saa suorittaa 50 metriä lähempänä alueella mahdollisesti olevaa vapaa-ajan rakennusta.
- Kaivoslaissa (503/1965) on lueteltu tyhjentävästi ne seikat, jotka ovat sellaisia malminetsinnän esteitä, joiden käsillä ollessa valtausoikeutta ei voida myöntää. Soveltuvin osin esteille on laissa määritelty myös suoja-alueet. Muinaisjäännökset, maakuntakaavan merkinnät koskien rakennettua kulttuuriympäristöä, kulttuurihistoriaa ja kulttuuriperintöä sekä rakennettu kulttuuriympäristö itsessään eivät sisälly tähän estelistaukseen. Sen vuoksi valtausoikeus tulee myöntää myös em. kohteita sisältäville alueille. Kaivoslain mukaan malminetsintätyöt on kuitenkin aina suoritettava mahdollisimman vähän haittaa tuottavalla tavalla.

Muinaisjäännökset ovat erityislain (muinaismuistolaki) nojalla suojeltuja, jonka perusteella niihin kajoaminen on kielletty alueelle kohdistuvasta valtausoikeudesta riippumatta. Kaivoslain tai muinaismuistolain perusteella valtaajaa ei voida velvoittaa muinaisjäännöksiä koskevan inventoinnin tekemiseen, mutta se, että valtaaja ei ilman erityislaissa tarkoitettua lupaa kajoa alueella oleviin muinaisjäännöksiin, on varmistettu lupamääräyksellä 12. Samassa yhteydessä Museovirasto voi kiinnittää valtaajan huomiota siihen, miten suunnitellut malminetsintätyöt tuottavat em. kohteilla mahdollisimman vähän haittaa esiin tuotujen alueiden suojeluarvoille.

- Se, että valtausoikeuden nojalla suoritettavasta malminetsinnästä ei aiheudu läheisen Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelluille arvoille luonnonsuojelu-

laissa kiellettyjä vaikutuksia, on varmistettu lupamääräyksellä 11. Valtausalueen sisällä vaikutuksia on rajoitettu lupamääräyksillä 8, 10 ja 11 siten, että luonnon monimuotoisuus ja alueen virkistyskäyttö eivät häiriinny.

- Hakemus on ratkaistu kaivoslain (621/2011) 178 §:n mukaisesti noudattaen, mitä valtaushakemuksen vireilletulohetkellä voimassa olleessa kaivoslaissa (503/1965) on säädetty. Mielipiteessä viitattua kaivoslain (621/2011) 11 §:ää ei siten sovelleta hakemuksen ratkaisemiseen. Alueella suoritettavan malminetsinnän aiheuttamien haittojen minimoimiseksi on asetettu lupamääräykset 8-13.
- Lupamääräyksen 4 mukaisesti maanomistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista maastotöiden tai väliaikaisten rakennelmien aiheuttamasta vahingosta tai haitasta.

Mielipiteissä ja lausunnoissa on tuotu esiin kaivostoimintaan liittyviä näkökohtia. Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

Muinaismuistolaki (295/1963)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **20.3.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

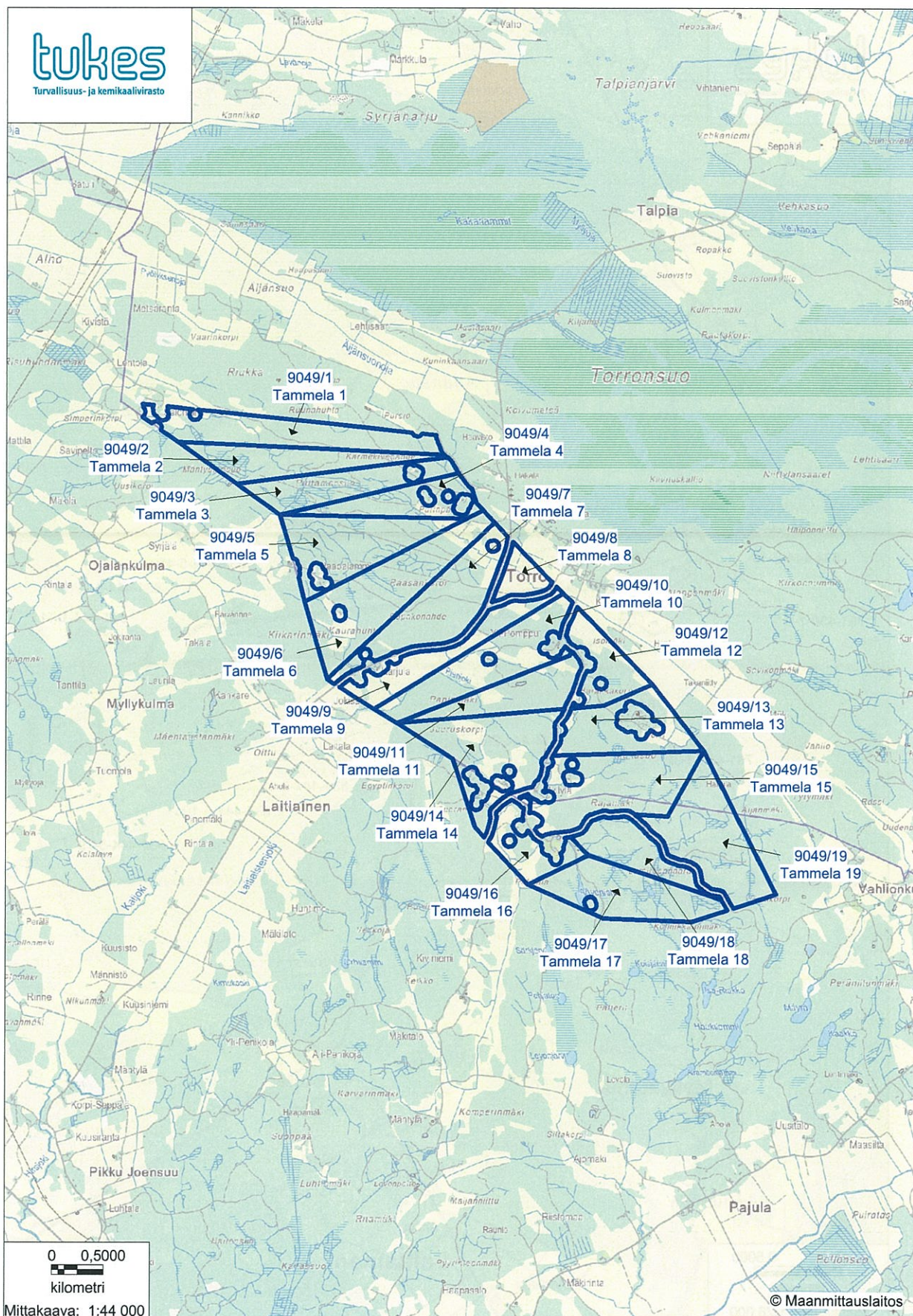
puhelin: 029 56 42200

telekopio: 029 56 42269

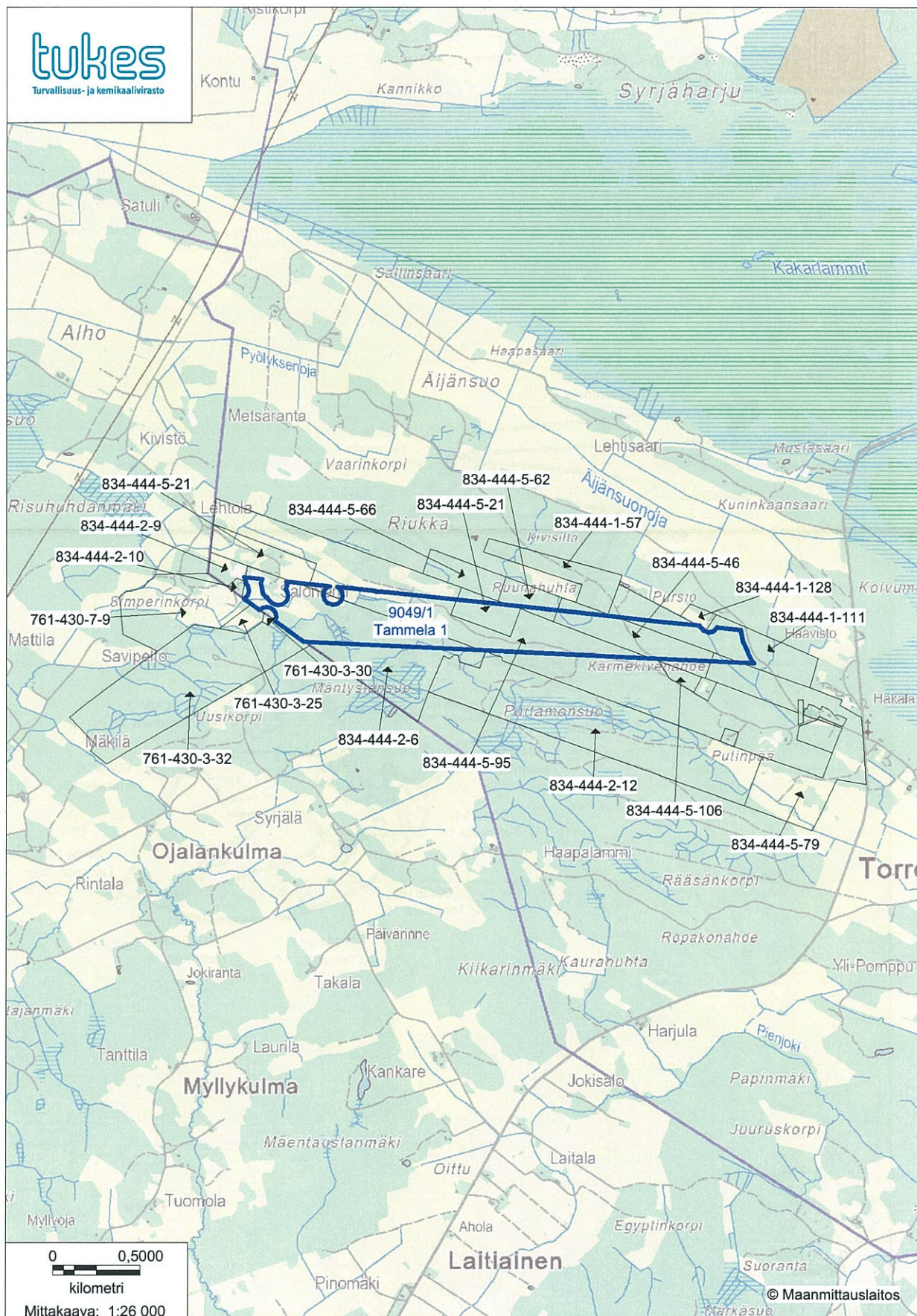
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

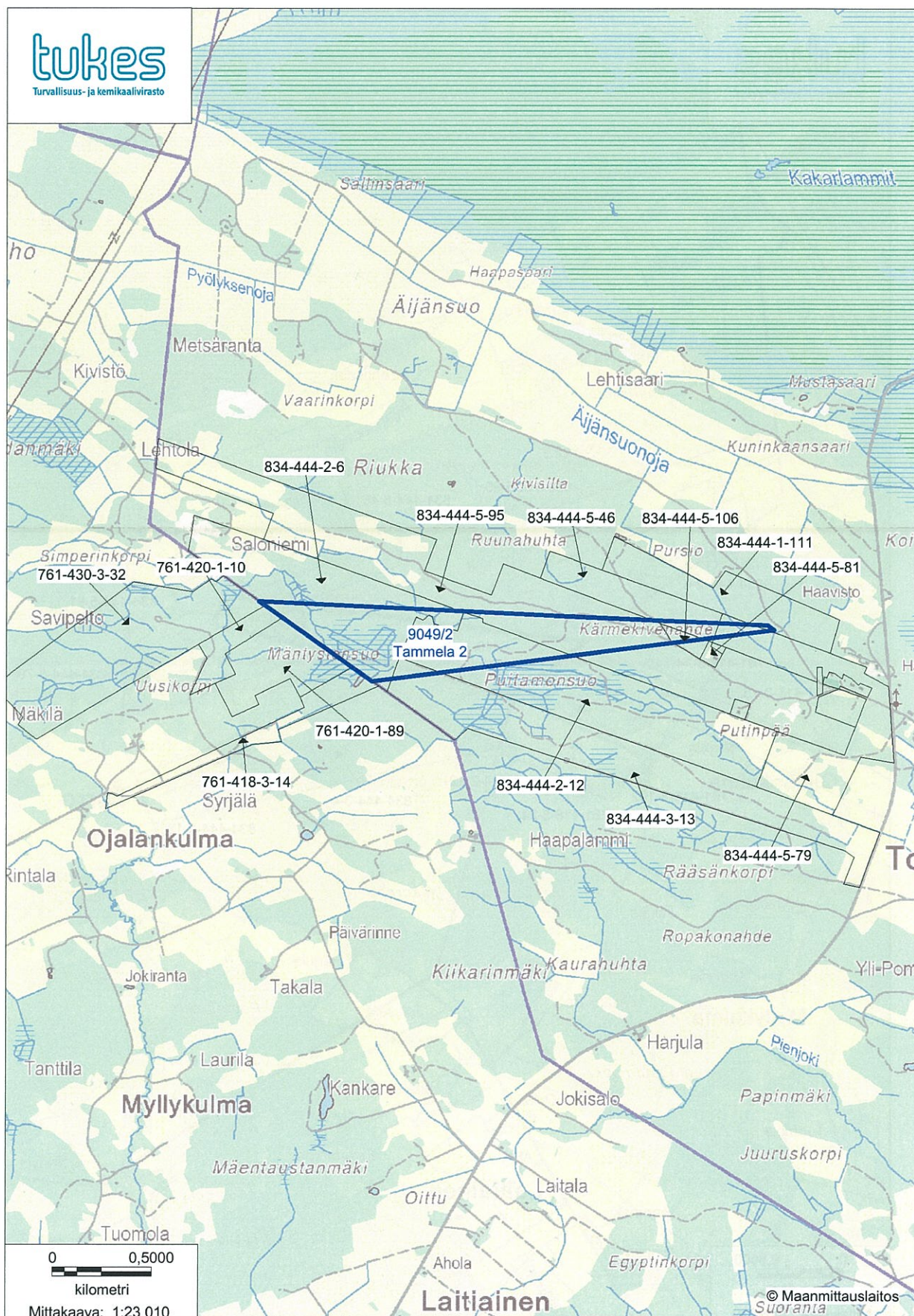
Kartta valtausalueista Tammela 1-19
(kartan mittakaava ohjeellinen)

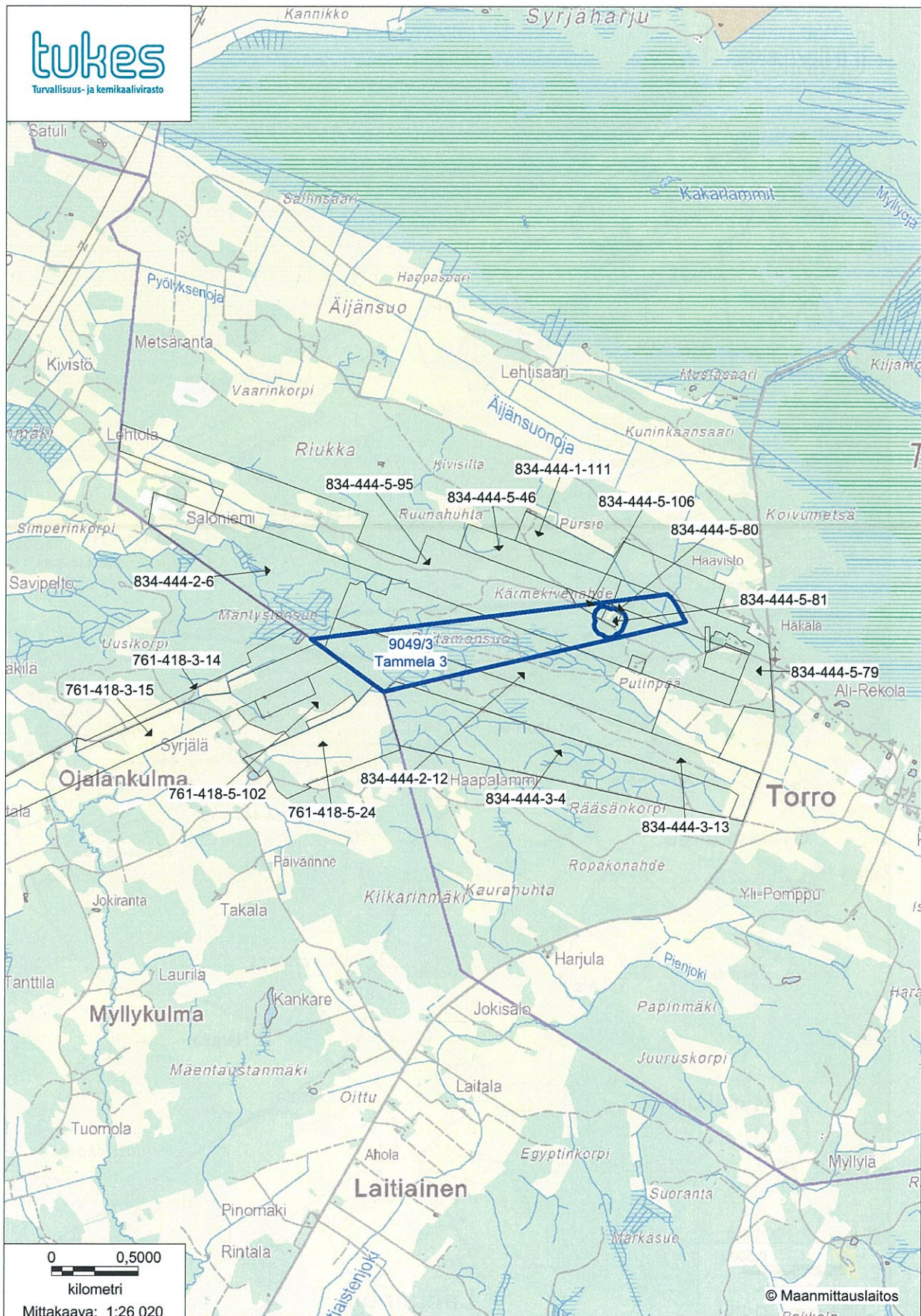
Kartta valtausalueesta Tammela 1
(kartan mittakaava ohjeellinen)

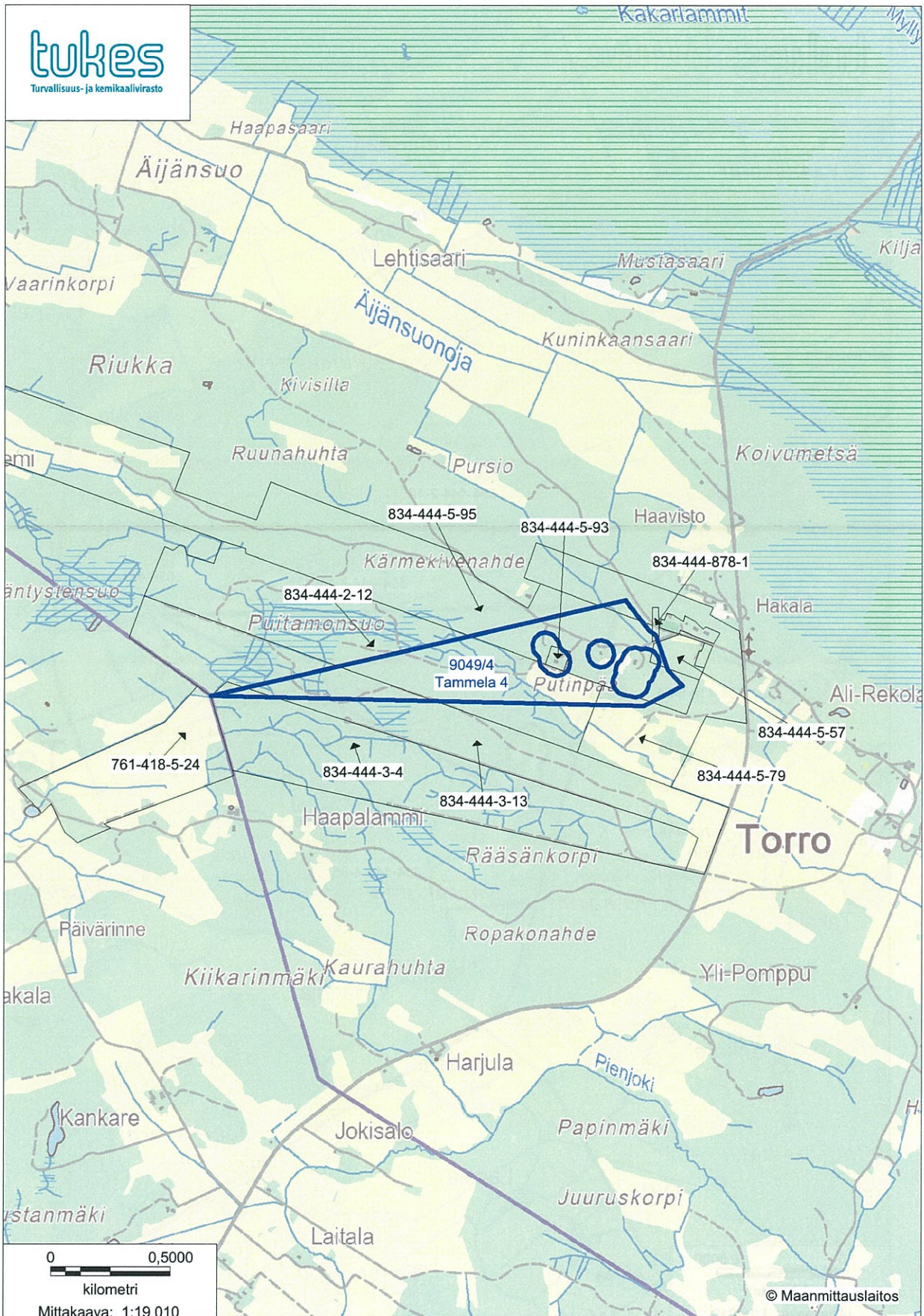
Kartta valtausalueesta Tammela 2
(kartan mittakaava ohjeellinen)

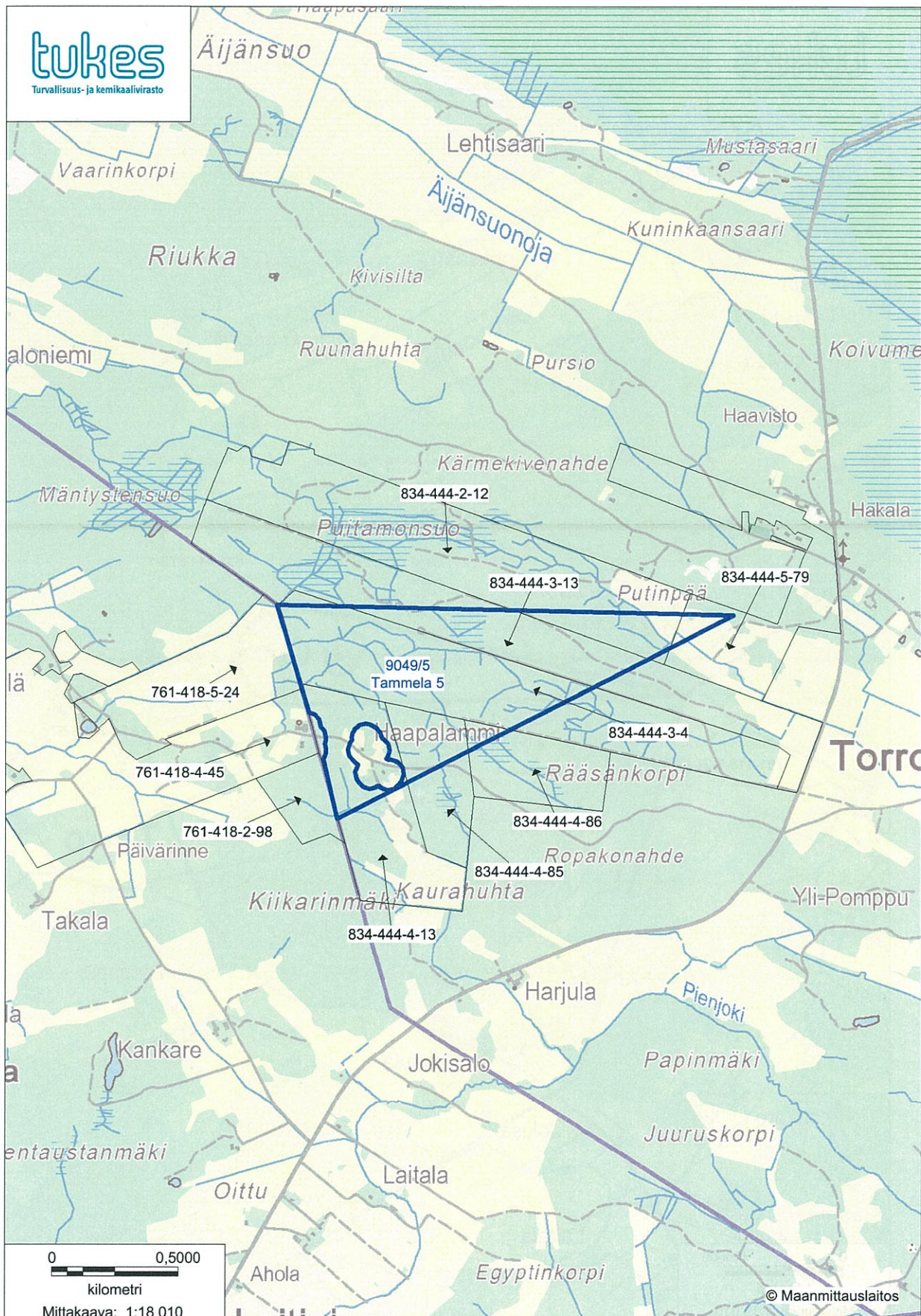
Kartta valtausalueesta Tammela 3
(kartan mittakaava ohjeellinen)

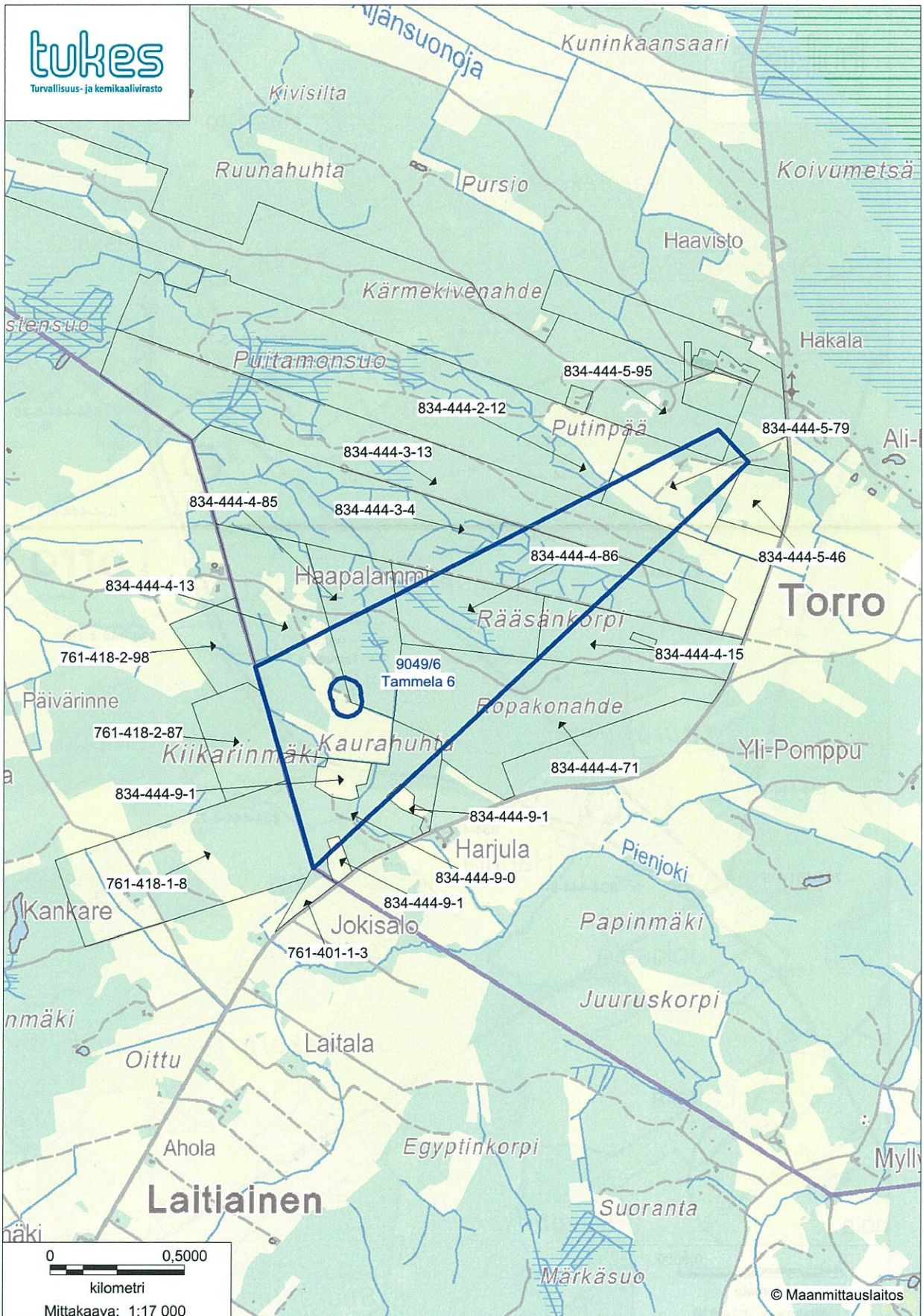
Kartta valtausalueesta Tammela 4
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Tammela 5
(kartan mittakaava ohjeellinen)

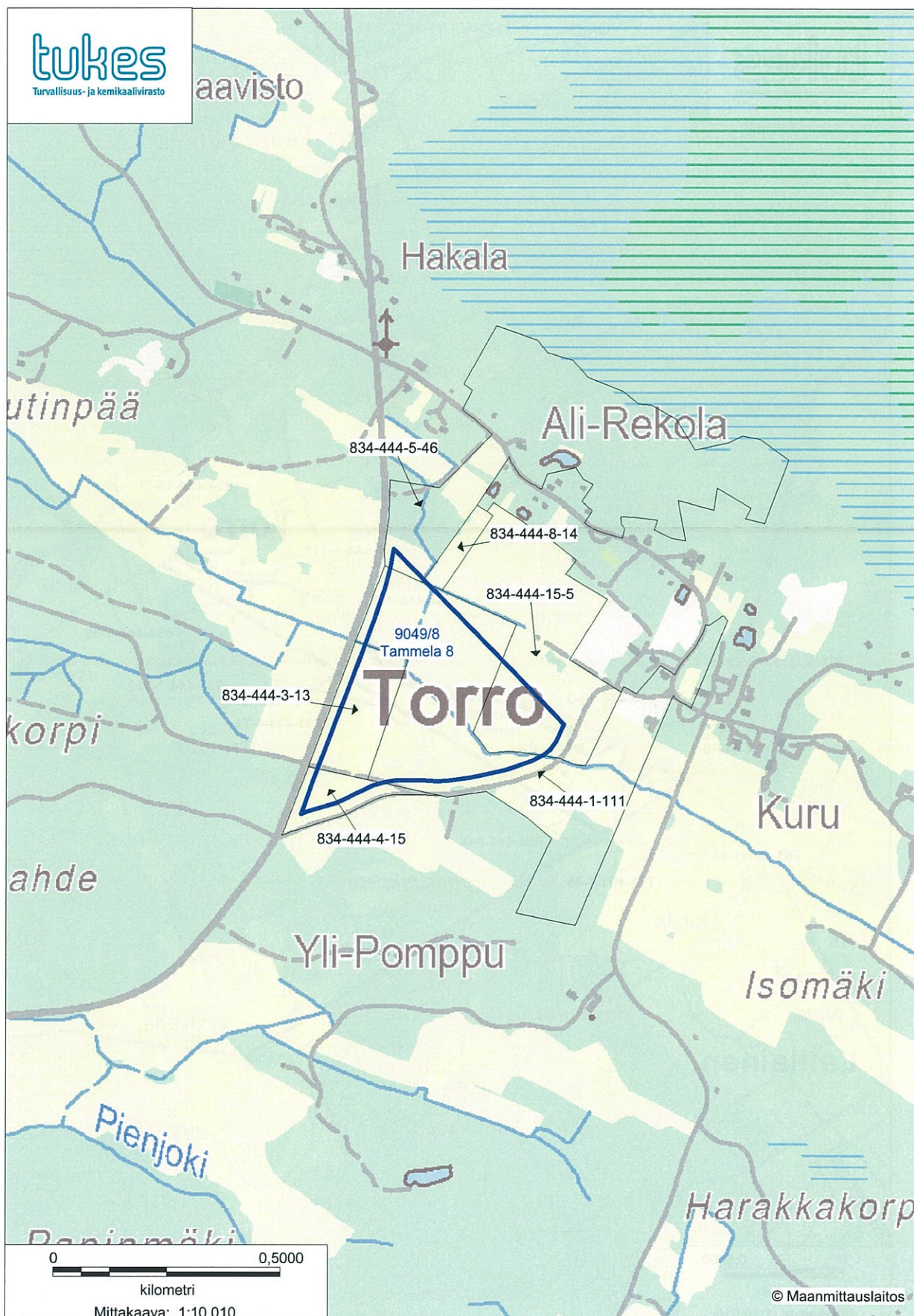
Kartta valtausalueesta Tammela 6
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Tammela 7
(kartan mittakaava ohjeellinen)

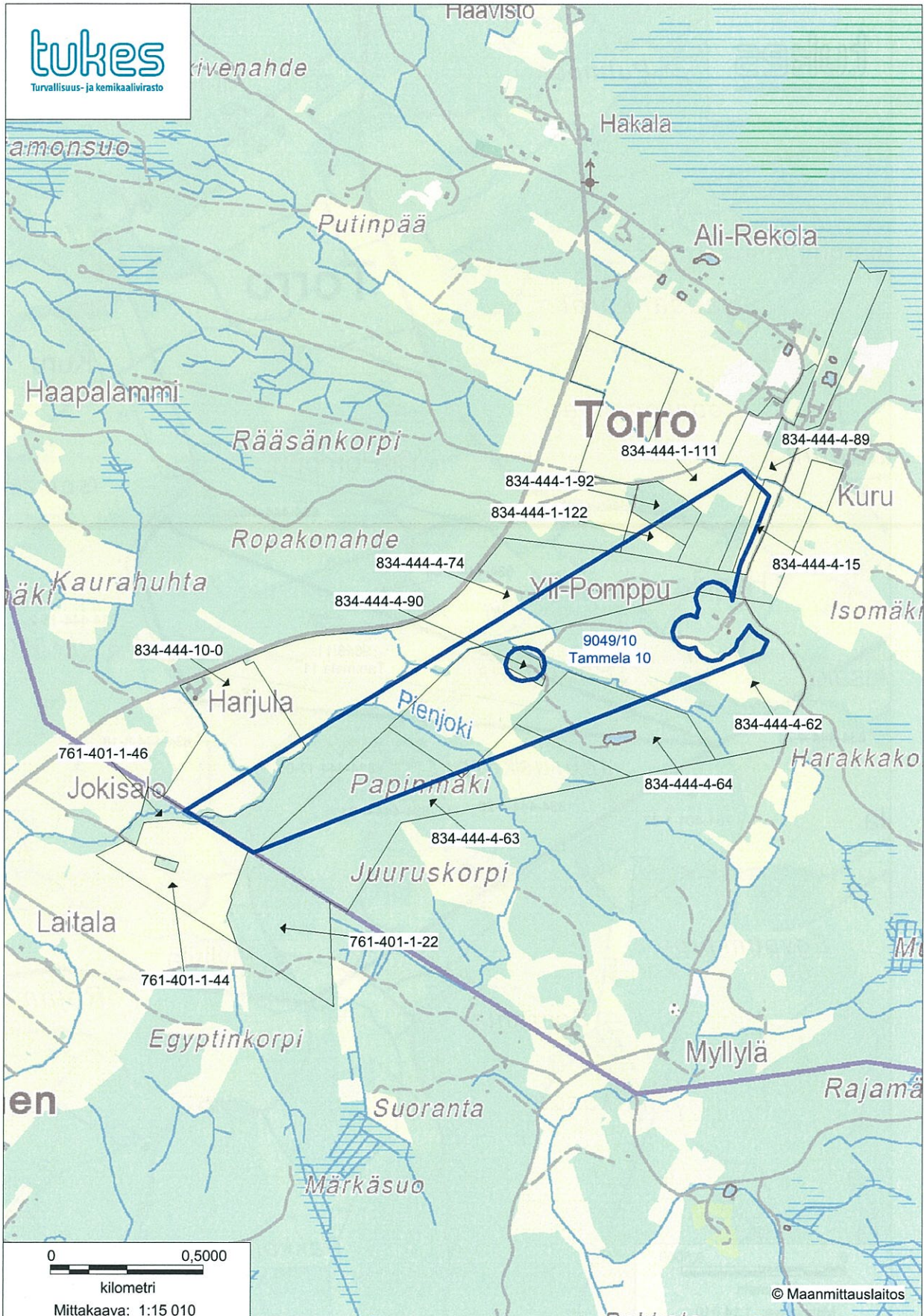
Kartta valtausalueesta Tammela 8
(kartan mittakaava ohjeellinen)

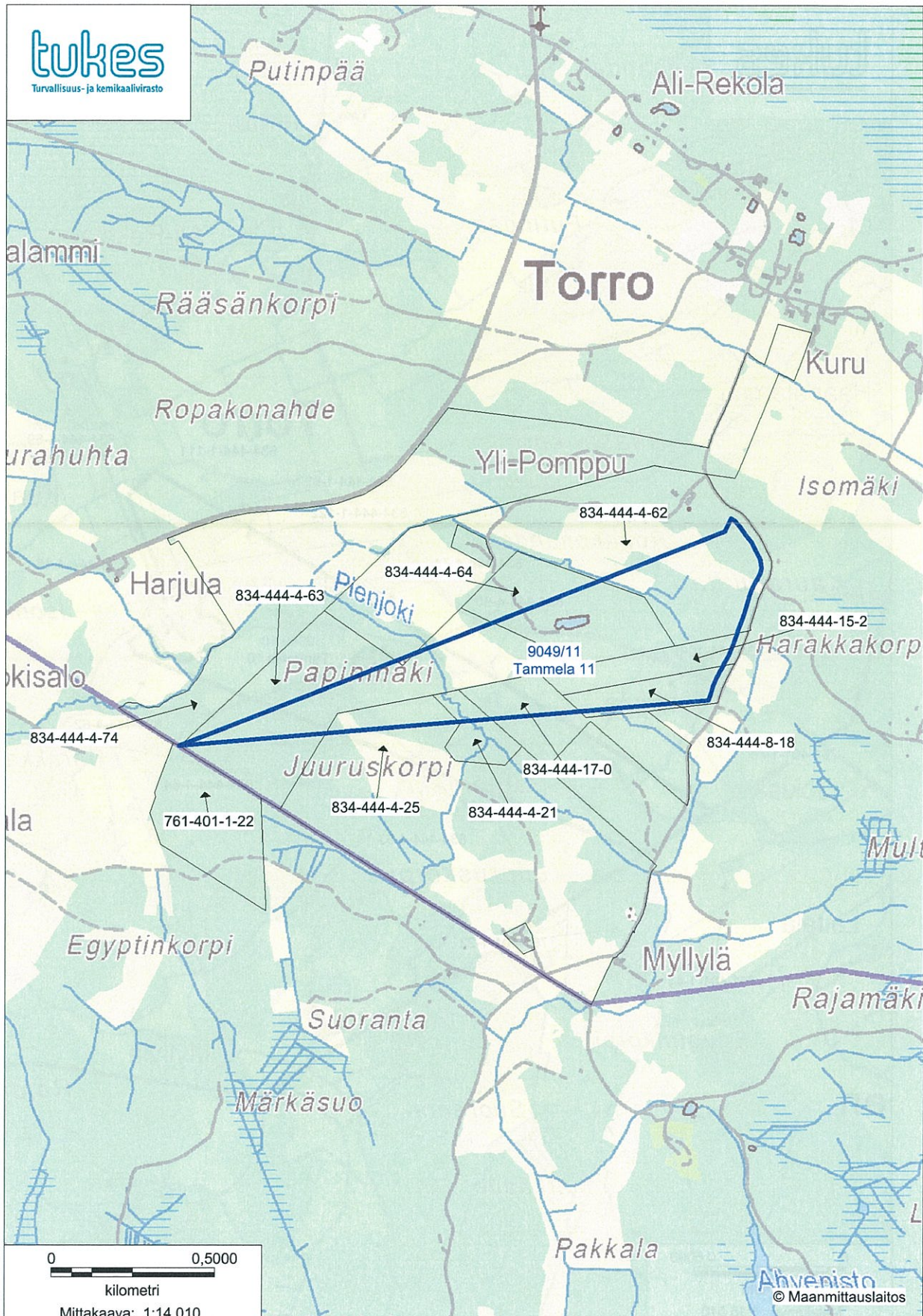
Kartta valtausalueesta Tammela 9
(kartan mittakaava ohjeellinen)

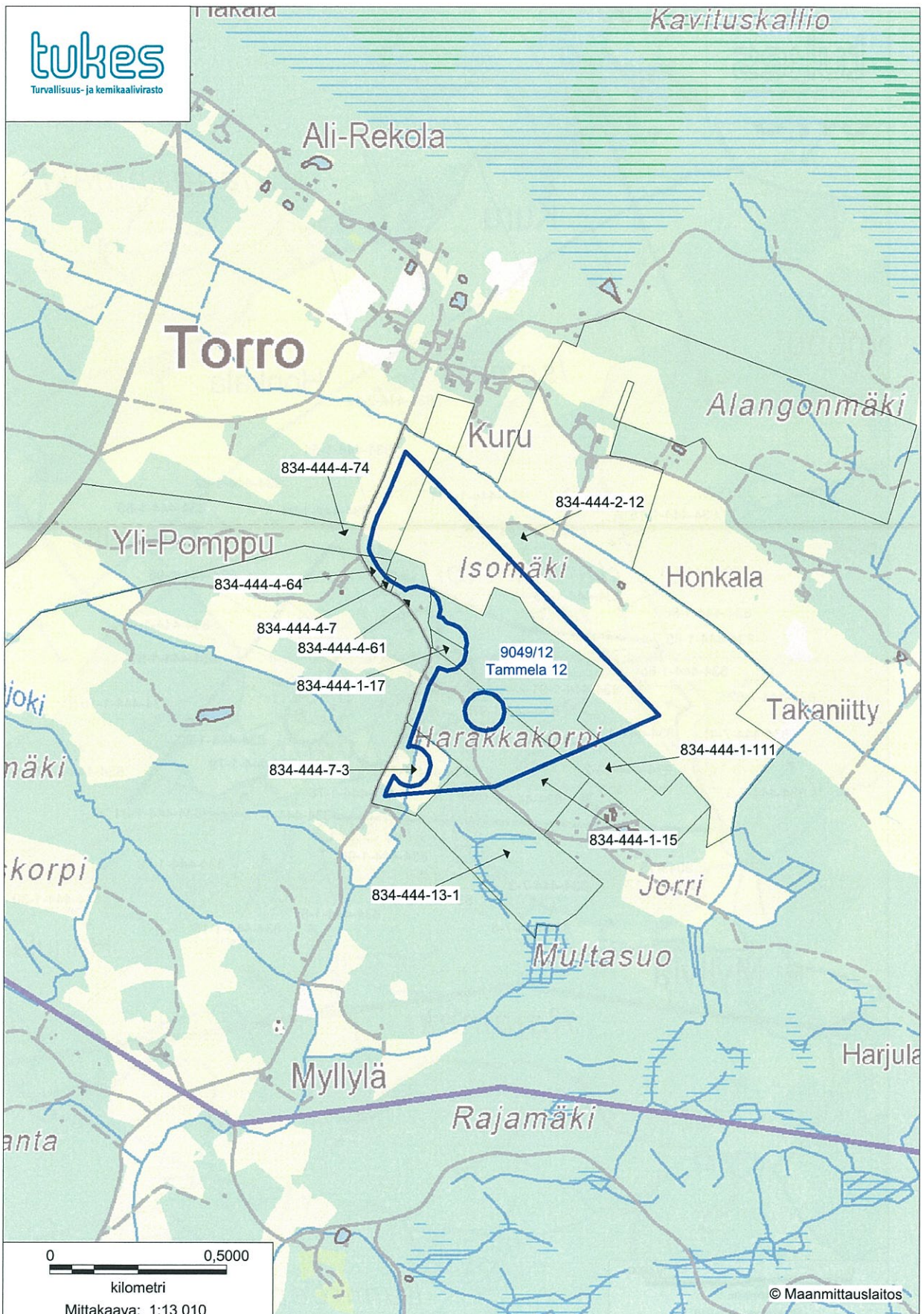
Kartta valtausalueesta Tammela 10
(kartan mittakaava ohjeellinen)

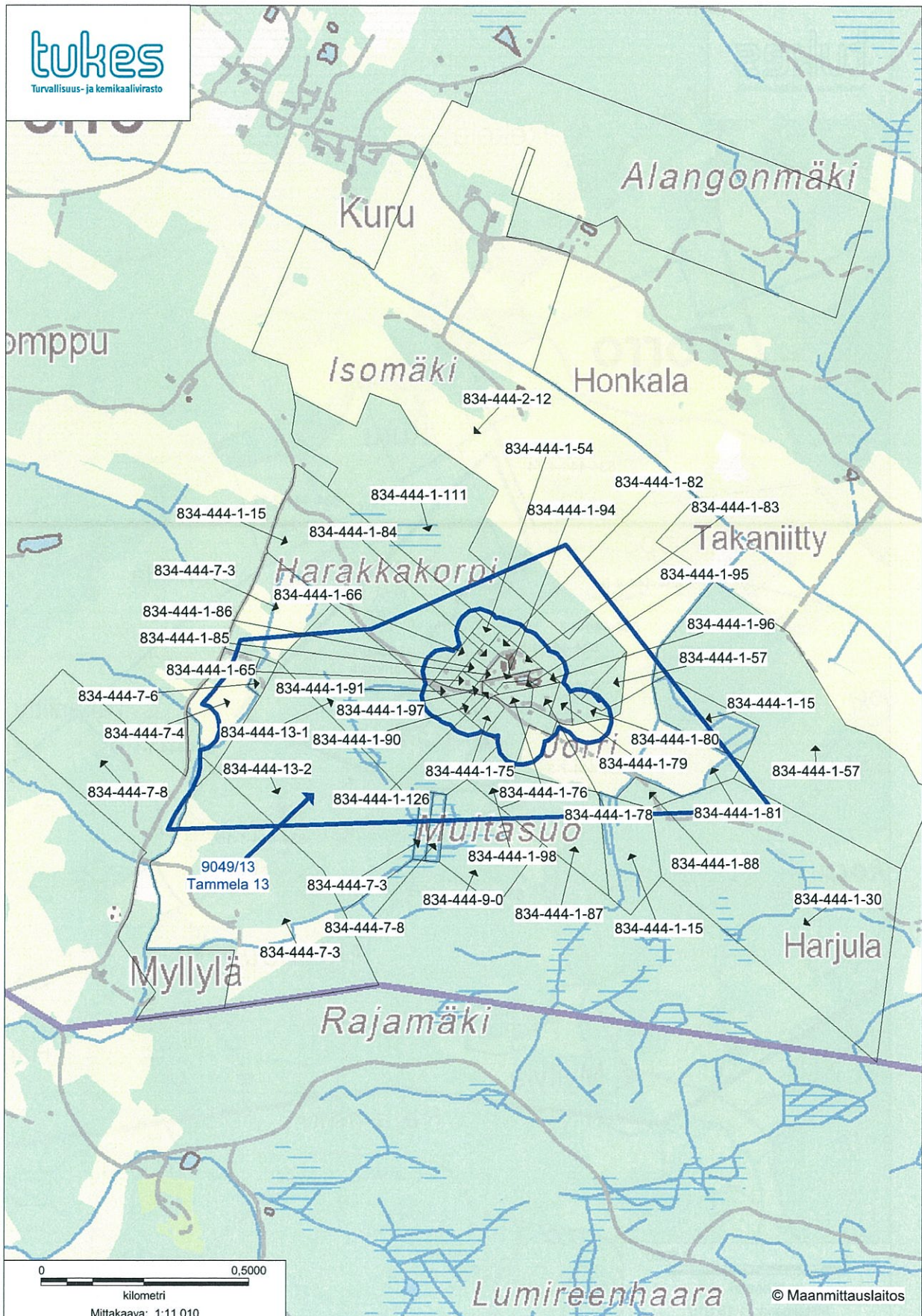
Kartta valtausalueesta Tammela 11
(kartan mittakaava ohjeellinen)

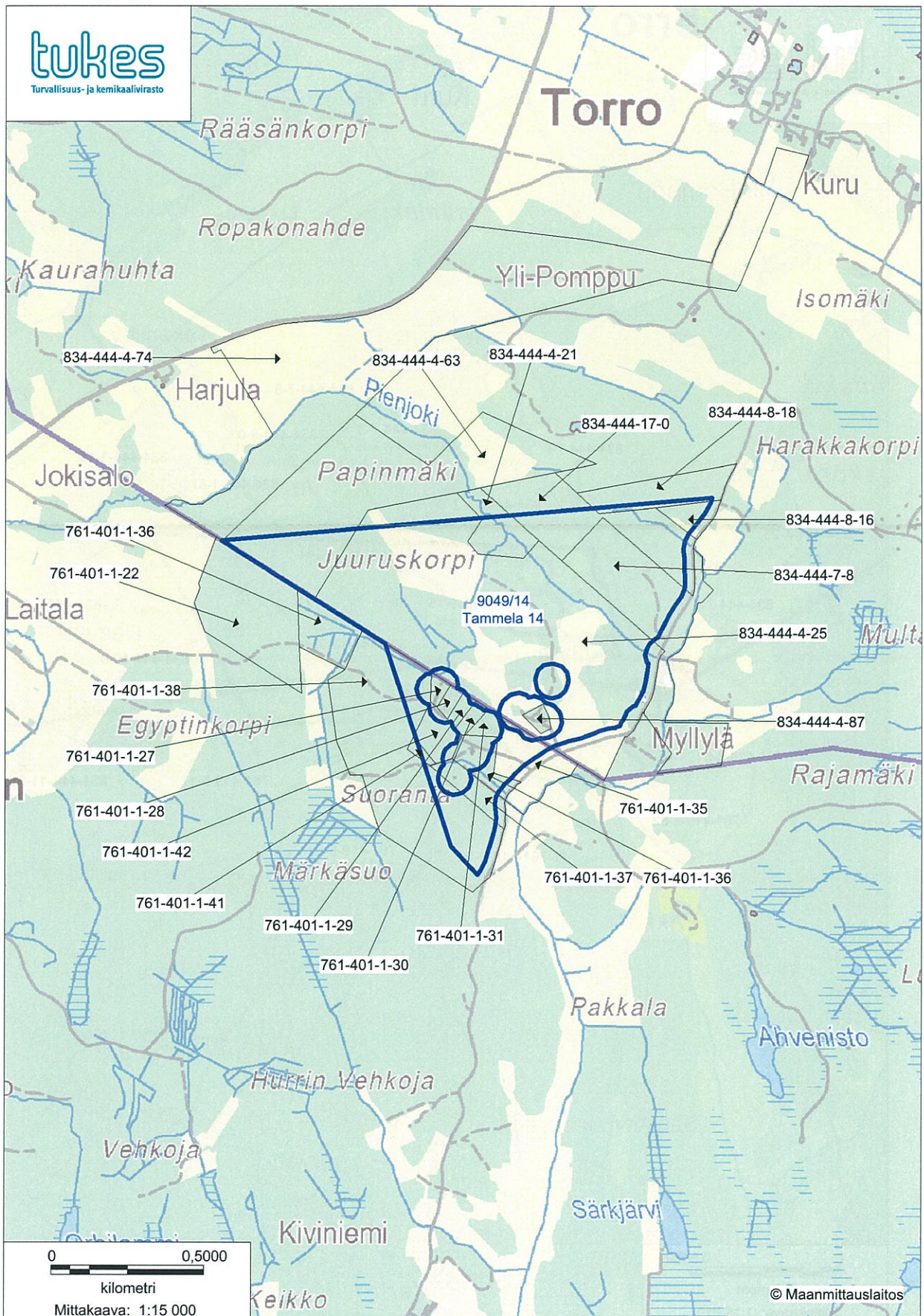
Kartta valtausalueesta Tammela 12
(kartan mittakaava ohjeellinen)

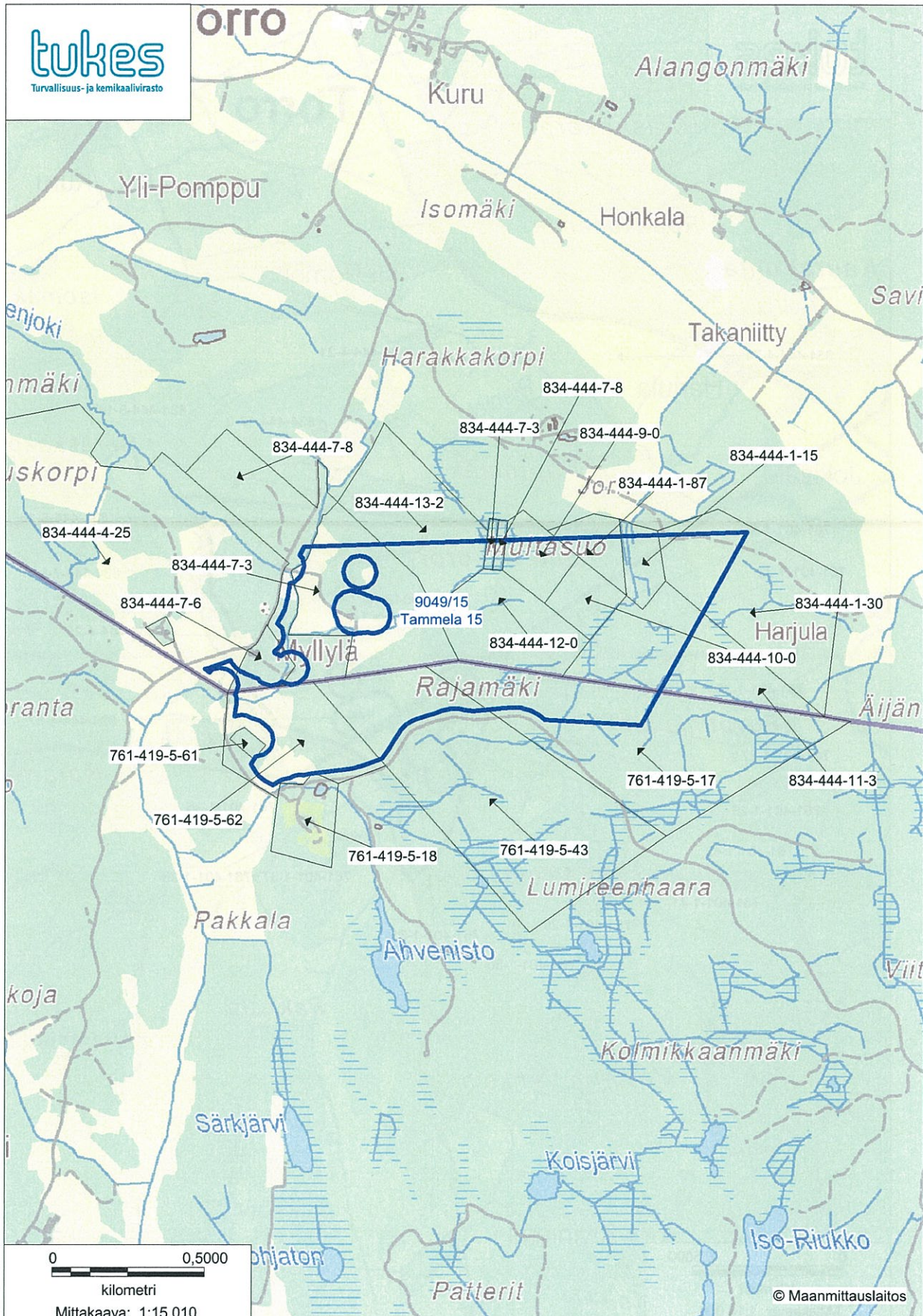
Kartta valtausalueesta Tammela 13
(kartan mittakaava ohjeellinen)

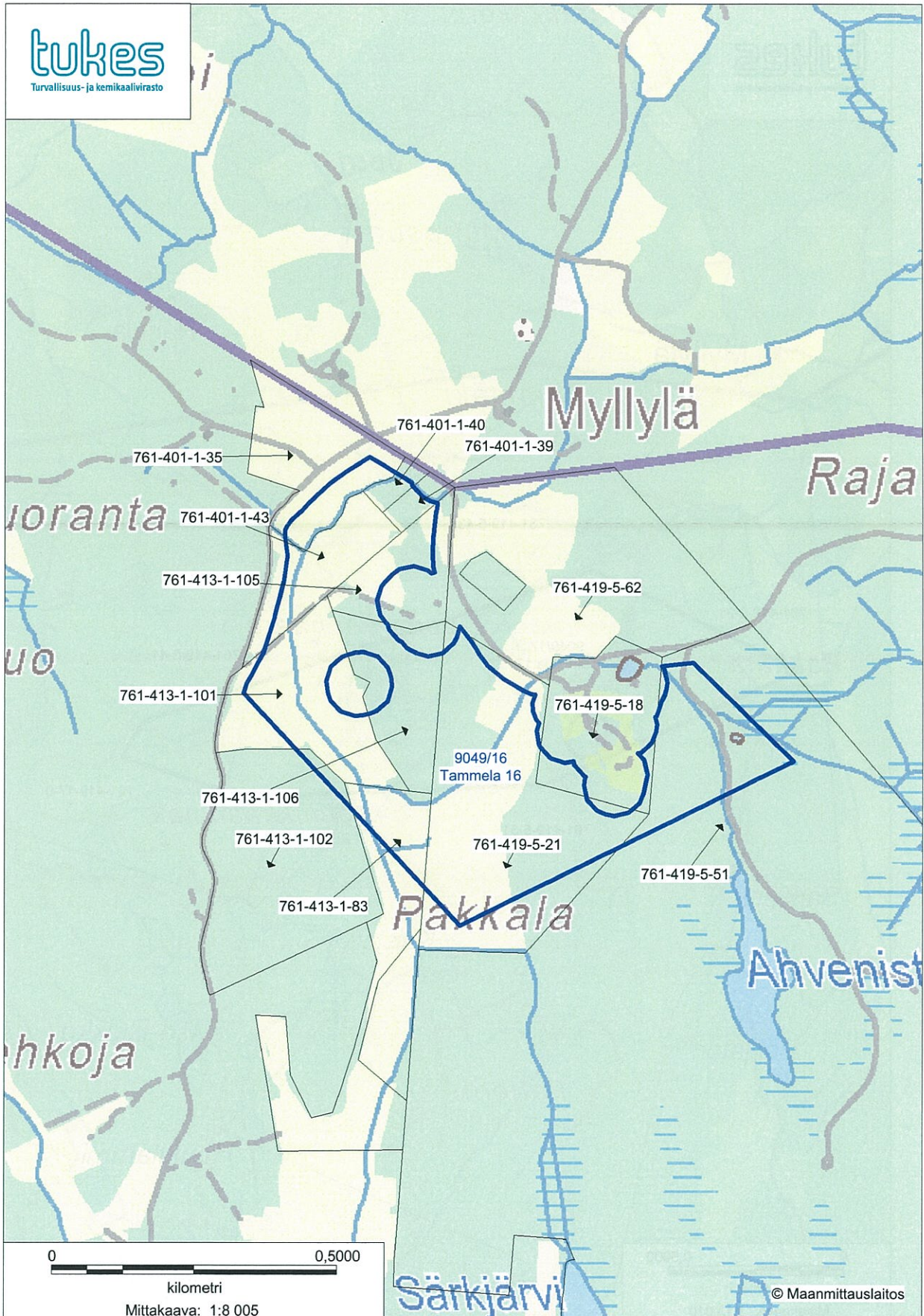
Kartta valtausalueesta Tammela 14
(kartan mittakaava ohjeellinen)

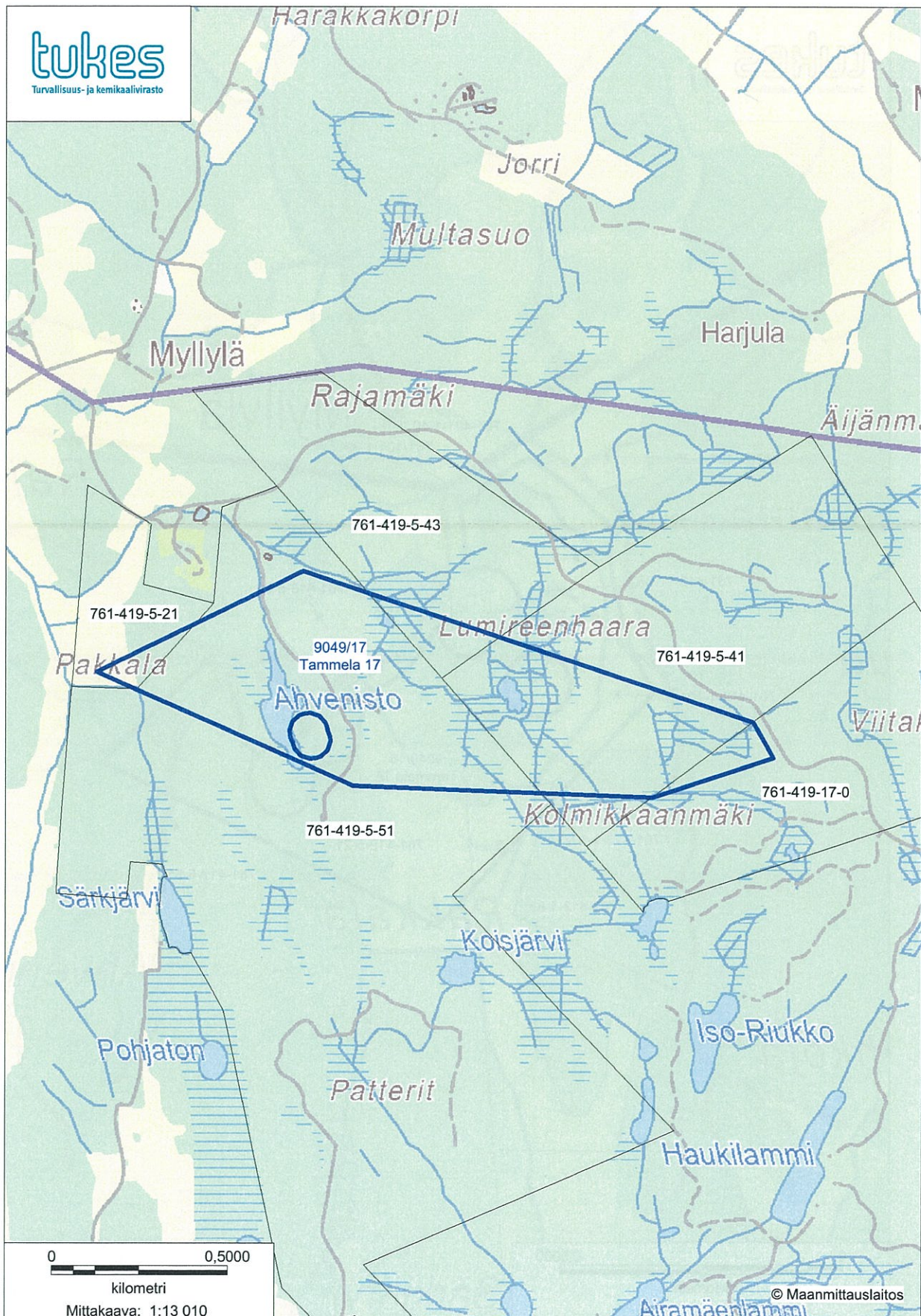
Kartta valtausalueesta Tammela 15
(kartan mittakaava ohjeellinen)

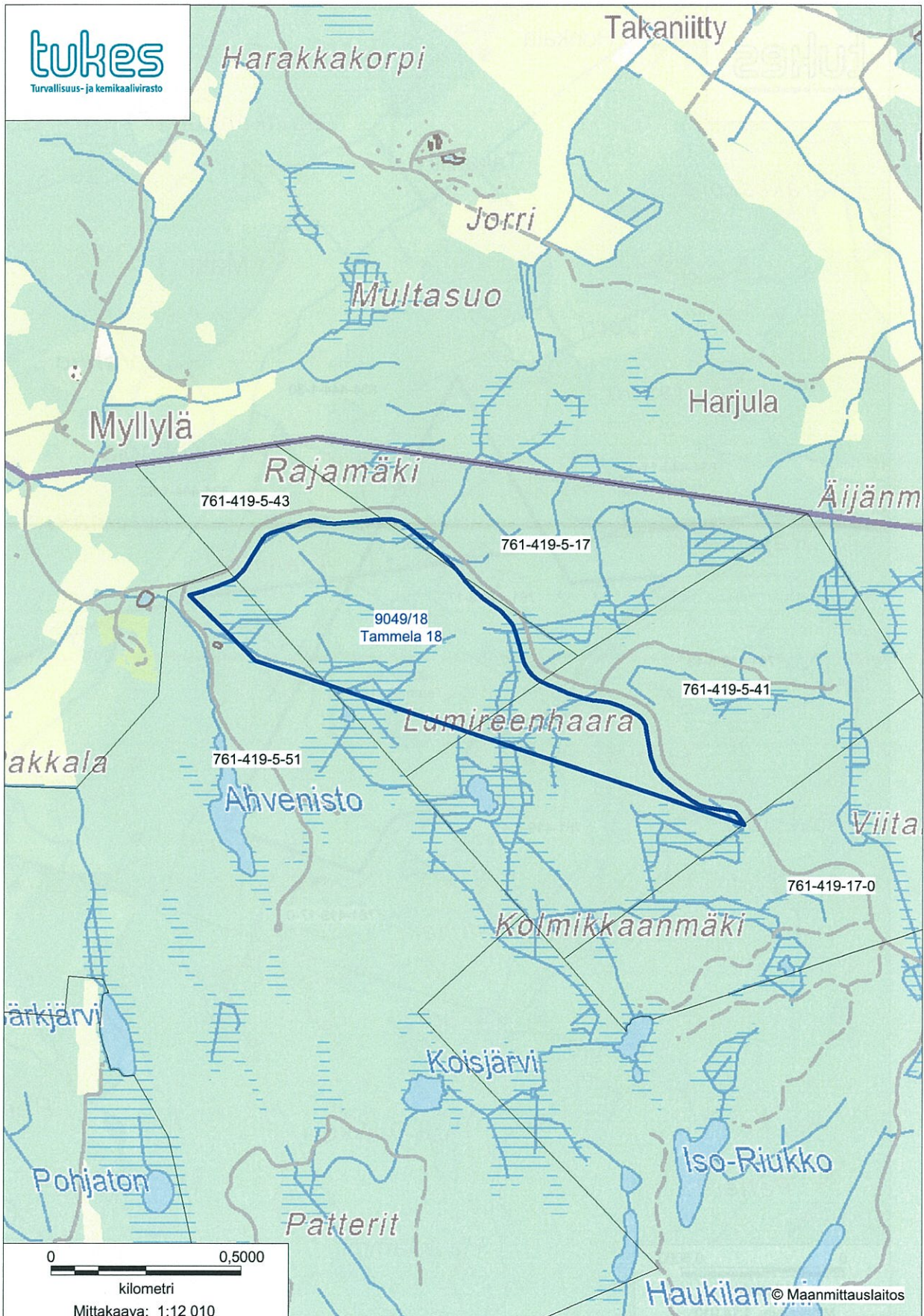
Kartta valtausalueesta Tammela 16
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Tammela 17
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Tammela 18
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Tammela 19
(kartan mittakaava ohjeellinen)

